

CRNA GORA
SKUPŠTINA

Odbor za ljudska prava i slobode

Broj: 00-63-8/25-41/1

EPA: 696 XXVIII

Podgorica, 22. oktobar 2025. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 25. sjednice, održane 01. oktobra 2025. godine i 26. sjednice, održane 22. oktobra 2025. godine podnosi

IZVJEŠTAJ

SA KONTROLNOG SASLUŠANJA PREDSEDNIKA SAVJETA AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA ŽELJKA RUTOVIĆA, ČLANA SAVJETA AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA ZORANA VUJIČIĆA I ČLANICE SAVJETA AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA TATJANE TOPALOVIĆ NA TEMU: „ODGOVORNOST AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA ZBOG PASIVNOSTI U SLUČAJEVIMA ZLOUPOTREBA I NEPOSTUPANJA PO PREPORUKAMA EU“

Na osnovu člana 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za ljudska prava i slobode na 24. sjednici, održanoj 23. jula 2025. godine jednoglasno (sa sedam glasova „za“) donio je Odluku o kontrolnom saslušanju predsjednika Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željka Rutovića, člana Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Zorana Vujičića i članice Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Tatjane Topalović na temu: „*Odgovornost Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama zbog pasivnosti u slučajevima zloupotreba i nepostupanja po preporukama EU*“.

Prethodno je Odbor za ljudska prava i slobode na 23. sjednici, održanoj 17. jula 2025. godine razmotrio Zahtjev za održavanje kontrolnog saslušanja predsjednika Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željka Rutovića, člana Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Zorana Vujičića i članice Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Tatjane Topalović na temu: „Odgovornost Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama zbog pasivnosti u slučajevima zloupotreba i nepostupanja po preporukama EU“, koji su, u skladu sa članom 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnijeli poslanici: Tonči Janović, Jelenka Andrić, Armen Šehović i Jovan Jole Vučurović, broj 00-63-8/25-31 od 17. jula 2025. godine i isti jednoglasno (sa sedam glasova „za“) podržao.

U skladu sa članom 75 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor je o Odluci o kontrolnom saslušanju informisao predsjednika i potpredsjednike Skupštine. Takođe, u skladu sa članom 75 stav 5 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor je blagovremeno pozvao lica na saslušanje, obavijestio ih o pitanjima koja su predmet saslušanja i od njih zahtijevao da dostave potrebnu Informaciju do 10. septembra 2025. godine. Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama dostavio je traženu Informaciju u kojoj je sadržan pregled aktivnosti Agencije u oblasti zaštite ličnih podataka, slobodnog pristupa informacijama sa osvrtom na zloupotrebu prava na slobodan pristup informacijama i praktičnim primjerima, kao i podaci o administrativnim i finansijskim kapacitetima na kraju 2024. godine. Informacija je dostavljena svim članovima Odbora.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 i članom 75 stav 6 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali: predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željko Rutović, član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Zoran Vujičić i članica Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Tatjana Topalović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali: Tatjana Radović Todorović, zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Marina Perišić, glavna savjetnica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Mirko Kovačević, načelnik Odjeljenja za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Marija Mrvaljević, načelnica Direkcije za razvoj, unapređenje i postupanje u oblasti slobodnog pristupa informacijama u Ministarstvu javne uprave i Anjet Lanting, savjetnica Ujedinjenih nacija za ljudska prava.

Uvodna izlaganja na temu kontrolnog saslušanja imali su: Željko Rutović, predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Zoran Vujičić, član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i Tatjana Topalović, članica Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željko Rutović je saopštio da i pored toga što Crna Gora primjenjuje Zakon o slobodnom pristupu informacijama već dvije decenije, taj evropski standard i dobra demokratska alatka u cilju transparentnosti, otvorenosti i kritičke kontrole organa javne vlasti u našoj državi, uz povremene uzlete, još nije urodio plodom. Mišljenja je da je prelazak iz autoritarne kulture tajnosti u kulturu javnosti težak demokratski proces. Zabilježeno je ćutanje prvostepenih organa vlasti i njihova nedovoljna proaktivnost. Takođe, evidentna je nedovoljna javna svijest o važnosti ovog prava, kao i neadekvatno praćenje devijacija u implementaciji zakona na koje bi trebalo da se reaguje pravovremenim izmjenama zakona. Naglasio je da je Savjet Agencije još od 2017. godine putem redovnih godišnjih izvještaja, inicijativa prema Vladi Crne Gore, resornom Ministarstvu, Savjetu za reformu javne uprave, kao i prema akademskoj, civilnoj javnosti i međunarodnim organizacijama ukazivao na potrebu sistemskog, hitnog i nužnog rješavanja pitanja zloupotrebe prava na slobodan pristup informacijama, za šta postoje komparativna iskustva u državama poput: Slovenije, Hrvatske, Švajcarske, Kanade, Portugala i Estonije. Savjet je naglašavao da se ne smije suspendovati osnovno pravo slobodnog pristupa informacijama pri čemu mora biti urađen valjan i jasan test štetnosti između prava na zloupotrebu i osnovnog prava na pristup službenim dokumentima u posjedu organa vlasti. Takođe, ukazivali su da je potrebno precizno definisati institut organa vlasti, informacije od javnog značaja, normirati troškove postupka i produžiti rok postupanja.

Rutović je ukazao na opterećenost skromnih kadrovskih kapaciteta Agencije koja je krajem 2024. godine imala 39 zaposlenih. U periodu od 1. septembra 2022. godine kada je Savjet Agencije popunjen predsjednikom Savjeta Rutovićem i članom Vujičićem do sada Agencija je primila preko 25.000 žalbi, od čega je Savjet Agencije riješio 18.600 predmeta.

Kada je riječ o zaštiti ličnih podataka, Rutović je saopštio da napredna demokratska društva štite lične podatke primjenom snažnog normativnog okvira, prvenstveno Opšte uredbe o zaštiti ličnih podataka (GDPR), snažnom institucionalnom strukturom regulatora i konvergentnim multiresorskim politikama država. Agencija se zalaže za što skorije usvajanje novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti, zakona koji se tiče primjene Direktive 2016/680 (LED direktive) i cijelog seta zakonskih i podzakonskih akata. S obzirom na to da Crna Gora nije članica Evropske unije, velike korporacije poput Google i Meta neovlašćeno pristupaju našim podacima i obrađuju ih u komercijalne svrhe. Zajedno sa kolegama iz Srbije i Bosne i Hercegovine su na tripartitnom sastanku i u komunikaciji sa Metom tražili da se otvori Kancelarija na Zapadnom Balkanu kako bi regulatorni organi vlasti mogli imati ulogu određenog nadzora kao što imaju zemlje Evropske unije.

Rutović se osvrnuo na izvještaje Evropske komisije, navodeći da bi želio da bude upoznat koje preporuke su neposredno, institucionalno i normativno adresirane Agenciji, uz podsjećanje da se u

komentarima Evropske komisije ukazuje na potrebu obezbjeđivanja političke i finansijske nezavisnosti Agencije, pri čemu se ukazuje i na smanjenje budžeta, kao i na potrebu osnaživanja kadrovskih i informacionih kapaciteta Agencije.

Član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Zoran Vujić je informisao učesnike sjednice da Agencija ima sedam sertifikovanih edukatora za obuke o slobodnom pristupu informacijama na lokalnom i državnom nivou, kao i predavače o zaštiti podataka o ličnosti i ovih dana počinje sa edukacijom učenika u osnovnim školama o zaštiti podataka o ličnosti. Obraćali su se Savjetu Evrope kako bi ih podržao u izradi promotivnih spotova o zaštiti ličnih podataka, ali Savjet Evrope nije imao sredstva za tu namjenu, pa su vršili zajedničke edukacije o slobodnom pristupu informacijama.

Kada su tokom predsjedničkih izbora nevladine organizacije tražile da imaju mogućnost uvida u potpise birača, Savjet Agencije isto nije dozvolio, jer to nije u skladu sa zakonom. Isto nije dozvoljeno ni ODIHR-u, jer nije bilo uporišta ni u zakonu, ni u međunarodnim ugovorima. Podsjetio je da su u martu 2024. naložili da se ugase sve kamere koje koriste biometrijske podatke građana, a u junu 2024. godine Evropska unija je usvojila Uredbu kojom zabranjuje upotrebu biometrije u javnom prostoru, što ukazuje da smo u nekim stvarima i ispred Evropske unije. Ukazao je i da su pojedine države na osnovu memoranduma tražile da pristupe podacima naših građana, što im nije omogućeno.

Kada je riječ o biračkim spiskovima, saopštio je da su im „ruke vezane“ iz razloga što je Zakonom o izboru odbornika i poslanika propisano da je izborna komisija dužna da na zahtjev političke partije omogući fotokopiranje biračkog materijala političkim partijama, ne navodeći svrhu, što je u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore. Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da ukoliko zakonom nije određena svrha, svrhu određuje rukovalac, a u ovom konkretnom slučaju to je politička partija. Smatra i da je Zakon o biračkom spisku u koliziji sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika, jer je Zakonom o biračkom spisku propisano da je informacioni sistem za vođenje biračkog spiska zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati niti štampati, već se može vršiti uvid u isti.

Članica Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Tatjana Topalović, koja je na toj funkciji od marta 2025. godine, je saglasna sa kolegama iz Savjeta u dijelu koji se odnosi na veliko opterećenje Agencije drugostepenim predmetima u oblasti slobodnog pristupa informacijama, manjak kadra i nedostatak sredstava, što u krajnjem utiče na kvalitet rada. Istakla je da su zaposleni najvredniji resurs Agencije koji svojim posvećenim radom doprinose da Agencija funkcioniše bez obzira na kontinuirane probleme i izazove. Smatra da bez strateškog dokumenta koji daje dugoročnu viziju i jasne smjernice, bez preciznog plana rješavanja zaostalih predmeta, bez transparentnih procedura zapošljavanja i edukacije kadra, bez uvođenja savremenog sistema elektronskog upravljanja dokumentima i bez propisivanja odgovornosti za članove Savjeta i ostale funkcionere u Agenciji, izmjene zakona i povećanje budžeta neće obezbijediti suštinski napredak u radu. U odnosu na utvrđene probleme obrade ličnih podataka iz izvoda biračkog spiska, mišljenja je da je Savjet Agencije morao da pokaže veću angažovanost i proaktivnost. Istakla je da postoje unutrašnji problemi u radu Agencije i praksa koja često odstupa od profesionalnih i etičkih standarda, što podriva funkcionalnost i dodatno kompromituje zakonsku misiju Agencije. Dešava se da član Savjeta nema blagovremen i potpun uvid u sve akte, iako je to neophodno za odgovorno i savjesno obavljanje dužnosti, što je neprihvatljiva praksa, stvara utisak organizovane opstrukcije rada i direktno slabi mogućnost da Savjet djeluje. Potrebno je jačati timski rad, graditi urušeno povjerenje unutar institucije i prema javnosti, te dosledno primjenjivati principe otvorenosti i profesionalne odgovornosti, jer se samo zajedničkim djelovanjem i sinergijom može obezbijediti da Agencija u punom kapacitetu ostvaruje nadležnosti. Neophodno je da se Agencijom upravlja odgovorno, profesionalno i kvalitetno, uz jasnu viziju i proaktivan pristup kako bi se osiguralo stalno unapređenje rada.

U raspravi su učestvovali: zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Tatjana Radović Todorović, glavna savjetnica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Marina Perišić, načelnik Odjeljenja za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama u Ministarstvu

unutrašnjih poslova Mirko Kovačević, poslanici: Vasilije Čarapić, Vaso Obradović, Duško Stjepović, Jelenka Andrić, dr Vladimir Dobričanin i Jovan Jole Vučurović, dok su predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željko Rutović, član Savjeta Agencije Zoran Vujičić i članica Savjeta Agencije Tatjana Topalović odgovarali na postavljena pitanja.

Tokom rasprave iskazani su stavovi i mišljenja koji se mogu rezimirati na sledeći način:

- institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne može cijeniti zakonitost rada Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i njenu unutrašnju organizaciju, ali su tu da štite prava svih građana, pa i onih koji treba da ostvare pravo na slobodan pristup informacijama i pravo na privatnost;

- institucija Zaštitnika ima dobru saradnju s Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i u postupanju po pritužbama na rad Agencije dobijali su iscrpna izjašnjenja sa odgovarajućom dokumentacijom;

- Ministarstvo unutrašnjih poslova je pripremiло Nacrt zakona o zaštiti podataka o ličnosti, usklađen sa Opštom uredbom o zaštiti podataka o ličnosti (GDPR), koji je trenutno u fazi dobijanja mišljenja od strane drugih nadležnih organa i očekuje se da će uskoro na sjednici Vlade biti utvrđen predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Uvodi se institut ovlašćenog lica za zaštitu ličnih podataka, propisani su jasniji i stroži kriterijumi za imenovanje predsjednika, članova Savjeta i direktora Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, a u cilju obezbjeđivanja finansijske nezavisnosti Agencije definisano je da se najmanje 0,07 % tekućeg budžeta države opredjeljuje za rad Agencije;

- Međuresorska Radna grupa je pripremila Nacrt zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji sprovode Uprava policije, državno tužilaštvo i drugi organi za sprovođenje istraga, otkrivanja ili gonjenja učinilaca krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i očekuje se da će Radna grupa uskoro isti dostaviti ministru unutrašnjih poslova kako bi se sprovela javna rasprava;

- nakon usvajanja novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti biće potrebno usaglašavanje više od 200 drugih zakona;

- postoje brojni problemi i izazovi u radu Agencije, a nedostatak informacija o radu Agencije doprinosi određenim sumnjama u rad te institucije na koje se ukazuje u javnosti, kao što su netransparentnost u zapošljavanju, postojanje mogućnosti da neka od nevladinih organizacija ima pojačan koncentrisani uticaj na rad Agencije i da pojedina neovlašćena lica daju pravna mišljenja prilikom donošenja odluka Savjeta;

- za sprečavanje zloupotrebe prava na slobodan pristup informacijama najbolje bi bilo da se proaktivno objavljuju podaci, te ne bi bilo potrebe da se podnose zahtjevi za slobodan pristup informacijama;

- uvidom u veb sajt Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama uočava se da ne objavljuju ili ne ažuriraju brojne podatke koje bi trebalo proaktivno objaviti, kao što su spisak zaposlenih koji nije ažuriran od prošle godine, podaci o javnim nabavkama, jer su poslednji objavljeni ugovori o javnim nabavkama iz 2020. Takođe, nema podataka o putnim troškovima i avionskim kartama za službena putovanja, dok su podaci o pojedinačnim rješenjima Agencije na sajtu poslednji put ažurirani 2016;

- ukoliko se podaci ne objavljuju proaktivno, propisane su ogromne kazne i po tome bi sama Agencija morala da plati skoro pola miliona eura, a paradoksalno je što tu kaznu ne može niko da napiše, jer Agencija ne može samu sebe sankcionisati;

- ukazano je na važnost edukacije ne samo rukovalaca zbirkama ličnih podataka, već i svih građana o pravu na zaštitu ličnih podataka;

- nezavisnost institucije ne daje nikom pravo da se ponaša mimo zakonskih okvira;

- u medijski ispraćenom predmetu koji se odnosio na jednog profesora postoje sumnje da je Savjet Agencije bio pod nedozvoljenim uticajem bivšeg člana Savjeta, čime je ugrožen integritet institucije;

- od 2022. do 2025. godine budžet Agencije je uvećan za 210.000 eura, a nije sprovedena digitalizacija, niti je utrošen novac za softver;

- jasno je zbog čega Skupština posljednjih godina ne prihvata izvještaje Agencije o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacija, koja je institucija sa ograničenim kapacitetima, slabim integritetom i nedovoljnom proaktivnošću u zaštiti prava građana;

- Skupština Crne Gore bira predsjednika i članove Savjeta Agencije i nakon razmatranja godišnjih izvještaja Agencije i kontrolnog saslušanja zbog ozbiljnih problema u funkcionisanju Savjeta i u rukovođenju Agencijom trebalo bi preduzeti i sledeći korak koji se tiče inicijative za razrješenje članova Savjeta Agencije na Administrativnom odboru, jer je vrijeme da Agencija dobije organe koji će svoj posao obavljati bolje od aktuelnog Savjeta i direktorice i

- da bi se u Agenciji sprovele reforme potrebno je da se realizuju smjene direktora i određenih članova Savjeta, jer je javni interes da Agencija radi kvalitetno i u tom pogledu Vlada i Skupština moraju da preduzmu aktivnosti.

Postavljena su sledeća pitanja:

1. Zašto na internet stranici Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama nema ili nijesu ažurirani podaci koje bi trebalo proaktivno da se objavljuju, poput spiska zaposlenih u Agenciji koji je ažuriran zaključno sa 2024. godinom, ugovora o javnim nabavkama koji su poslednji put objavljeni za 2020. godinu, pojedinačnih rješenja koja su objavljena zaključno sa 2016. godinom, dok podataka o troškovima službenih putovanja uopšte nema?
2. Da li je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama dala predloge prilikom izrade novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti i da li su i u kom obimu isti prihvaćeni?
3. Da li je tačno da je Savjet Agencije održavao sjednice sa dva člana, bez prisustva trećeg i kako je to moguće i da li su tačni navodi članice Savjeta Tatjane Topalović saopšteni na sjednici Odbora?
4. Na osnovu čega Savjet Agencije ocjenjuje da neko zloupotrebljava pravo na slobodan pristup informacijama ukoliko podnese zahtjev i traži određenu informaciju?
5. Da li predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama imaju podatak koliko je predmeta u oblasti koja se tiče slobodnog pristupa informacijama pred Upravnim sudom i iz koje godine datira najstariji?
6. Po koliko žalbi na akt o zahtjevu za pristup informaciji Savjet odluči u toku jednog mjeseca?
7. Da li se desilo da je neka informacija dobijena po zahtjevu za slobodan pristup informacijama kasnije zloupotrijebljena?
8. Da li je i na koji način Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama obilježila 28. septembar - Međunarodni dan prava javnosti da zna i da li su, primjera radi, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija taj dan obilježili održavanjem časa na temu o slobodnom pristupu informacijama?
9. Da li je Agencija godinama obilježavala 28. januar- Međunarodni dan zaštite ličnih podataka i da li su, primjera radi, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija taj dan obilježili održavanjem časa na temu o slobodnom pristupu informacijama?
10. S obzirom na to da se ukazuje na mali broj zaposlenih u Agenciji, je li urađena kadrovska procjena da bi se utvrdilo koji kadrovi nedostaju i da li imaju kadrovski plan?
11. Da li u Agenciji ima netransparentnosti prilikom zapošljavanja, postoji li koncentracija moći određenih nevladinih organizacija koje bi mogle uticati na rad Agencije i da li postoje određena neovlašćena lica koja daju pravna mišljenja prilikom donošenja odluka Savjeta?

12. Da li je istina da je bivši direktor Agencije iz 2024. godine zaposlio člana porodice Zorana Vujičića i člana porodice Muhameda Gjokaja i da li to ukazuje da u Agenciji postoji nepotizam, kao sistemski problem kojim se podriva kredibilitet Agencije?
13. Koliko je finansijskih sredstava izdvojeno za obuke zaposlenih u Agenciji, na koliko obuka i o kojim temama su prisustvovali ili da li je Savjet davao sugestiju direktoru da zaposlene šalje na obuke?
14. Koliko opreme je nabavljeno u cilju poboljšanja rada Agencije?

Predsjednik Savjeta Agencije Željko Rutović i član Savjeta Agencije Zoran Vujičić su, između ostalog, saopštili:

- da prvostepeni organi vlasti ne objavljuju proaktivno informacije;
- da su svjesni nedostatka sajta Agencije na šta su ukazivali na sjednicama Savjeta, ali je to u nadležnosti drugog organa Agencije;
- da su na sajtu objavljivali eklatantne slučajeve kada se ne dozvoljava slobodan pristup informacijama ili kada generišu novu kulturu odnosa prema zaštiti podataka;
- da po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama Agencija nema mogućnost izricanja mandatnih kazni, već može da podnese zahtjev Upravnoj inspekciji za pokretanje prekršajnog postupka, ali je praksa pokazala da ista ne funkcioniše;
- da Agencija nije sprovodila velike javne nabavke u proteklom periodu;
- da nema uticaja na donošenje odluka Savjeta, ali kada imaju određene nedoumice mogu da koriste znanje Muhameda Gjokaja, osobe koja je u toj instituciji od prvog dana, koji im je bio od velike koristi u sagledavanju stanja prilikom donošenja odluke u predmetu koji se odnosio na jednog profesora;
- da zloupotrebu prava treba ograničiti, između ostalog, na primjere u praksi kada su zahtjevi previše neodređeni ili obuhvataju izuzetno obimnu dokumentaciju, kada nalažu nesrazmjerno velike napore organa u postupanju, kada se nerazumnim ili čestim traženjem ometa normalan rad organa, a uz to organ vlasti čini dodatne napore u postupanju, kao i kada se zahtjev ponavlja za već dobijenim ili dostupnim informacijama, što je u slučaju žalbe, odnosno upravnog spora organ dužan i da dokaže;
- da 18.600 riješenih predmeta od 25.000 predmeta ne ukazuje na pasivnost rada Savjeta Agencije;
- da oglašavanje povodom određenih datuma smatraju protokolarnim obilježavanjem određenog datuma;
- da je zapošljavanje kadra u direktnoj nadležnosti direktora Agencije;
- da je predsjednik Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije zaposlen u Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama na najnižoj poziciji sa visokom stručnom spremom, koji je prije toga radio u NVO "Građanska alijansa" gdje je ranije radio i Zoran Vujičić koji je istakao da nije imao nikakvog uticaja na to zapošljavanje;
- da bivši direktor Agencije nije zaposlio rođaka Zorana Vujičića, da on zna i da on svakako ne bi mogao da utiče na zapošljavanje u Agenciji;
- da je proces izbora direktorice Agencije dijametralno suprotan navodima članice Savjeta Topalović, što je lako provjeriti i ispitati pred nadležnim organima;
- da su od septembra 2022. imali više tematskih sastanaka sa menadžmentom Agencije i Ministarstvom finansija u vezi sa zapošljavanjem, ali su problem nedostajuća sredstva;
- da za nabavku opreme zahtijevaju između 30.000 i 50.000 eura, ali njihov zahtjev ne prihvata Ministarstvo finansija i
- da su članom 55 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti jasno propisani uslovi u kojima se prije isteka mandata razrješava član Savjeta, a da neprihvatanje izvještaja od strane Skupštine nije validan razlog utvrđen zakonom za razrješenje članova Savjeta.

Članica Savjeta Agencije Tatjana Topalović je informisala da u Agenciji nije imenovano lice za odnose sa javnošću i da se medijima ne odgovara u kratkom roku, pa je na jednoj od sjednica Savjeta predložila da se izradi strategija za odnose sa javnošću. Naglasila je da Agencija ima dva organa koji po Statutu moraju da koordiniraju rad, ali u praksi postoje problemi na šta je i NVO „MANS” ukazivala u svojoj analizi iz 2019. Smatra neophodnim da se Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti propiše odgovornost za nezakonit i neprofesionalan rad u Agenciji. Mišljenja je da je postupak izbora direktorice Agencije sproveden netransparentno. Iako je izabrana za članicu Savjeta Agencije, nije joj upućen poziv za sjednicu održanu 19. marta 2025. godine, za čije sazivanje je, shodno Pravilima o radu Agencije, odgovoran predsjednik Savjeta. Shodno praksi ovog organa, sjednice se održavaju jednom sedmično, ali postoji i praksa da se sjednice odlažu, na zahtjev službenika ili člana Savjeta zbog objektivnih okolnosti, praznika i sličnih razloga. Imajući u vidu navedeno, kao i zakonsku obavezu pozivanja člana Savjeta, propisanu čl. 15 i 16 Pravila o radu Agencije, jasno proizilazi da su na ovaj nezakonit način pokazali svoj odnos prema poslu i primjeni propisa. Topalović je navela da je jedan od propusta koji je tom prilikom napravljen što odluka o raspisivanju javnog konkursa nije urađena u pisanom obliku, jer je u pripremi sjednice tražila dokumentaciju i tada joj je dostavljen samo Obrazac EI koji je upućen Zavodu za zapošljavanje. Tadašnja v.d. direktorica zadužena je da realizuje taj konkurs na osnovu kojeg je ista izabrana za direktoricu. Na toj sjednici se odlučivalo i o 146 tačaka dnevnog reda. Iako nije bilo zakonskih uslova za održavanje sjednice s obzirom na to da jednog člana Savjeta nijesu pozvali da prisustvuje, uvjerena je da to nije, niti može biti slučajan propust, jer joj je uskraćeno pravo i dužnost da prisustvuje sjednici, učestvuje u radu i odlučivanju, a činjenica da je Savjet zasijedao i odlučivao bez kompletnog sastava ukazuje na svjesno i koordinisano djelovanje sa ciljem da se donesu odluke bez njenog učešća, odnosno trećeg člana, zbog čega smatra da je upitna zakonitost svih odluka na sjednici. Za održavanje sjednica Savjeta, kao kolegijalnog organa, bez pozivanja članova Savjeta i odlučivanje, bez omogućavanja članovima Savjeta da imaju uvid u cjelokupnu dokumentaciju, nema opravdanja. Istakla je i da je Savjet zasijedao i odlučivao bez njenog učešća.

U predmetu koji se odnosio na profesora smatra da je učinjen niz propusta, od angažovanja bivšeg člana Savjeta koji je sada kontrolor do izrade stručnog mišljenja o postupku nadzora drugog kontrolora bez uporišta u zakonu ili internim aktima. Statutom je propisano da sekretara imenuje Savjet na mandat od pet godina, a putem aneksa ugovora o radu bivšem članu Savjeta su povjereni poslovi sekretara Savjeta kako bi se izbjegla zakonska i statutarne procedura. U konkretnom slučaju, nije ni pribavljeno mišljenje Agencije za sprečavanje korupcije o tome da li bivši član Savjeta nakon pola godine od isteka mandata može obavljati poslove sekretara na osnovu prenijetih ovlašćenja, a ujedno se predstavljati kao kontrolor i u tom smislu ukazala je na član 17 Zakona o sprečavanju korupcije. Iz sadržine stručnog mišljenja proizilazi da je bivši član Savjeta vršio poslove revizije postupka nadzora bez ikakvog pravnog osnova, a donošenjem odluke na osnovu nevaljanog nalaza članovi Savjeta su postupili suprotno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, Zakonu o sprečavanju korupcije, Statutu Agencije i aktu o sistematizaciji radnih mjesta. Smatra da je Savjet u konkretnom predmetu donio odluku pod uticajem bivšeg člana Savjeta, a ne na osnovu spisa predmeta. Informisala je da je u tom predmetu izdvojila mišljenje. Naglasila je da odsustvo snimanja sjednica Savjeta pogoduje proizvoljnom kreiranju zaključaka, zbog čega ona insistira na obaveznom snimanju sjednica, ali se to ne prihvata.

***

Podsjećanje na aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode u ovoj oblasti u prethodnom periodu:

- Odbor za ljudska prava i slobode na 21. sjednici, 15. maja 2025. godine razmotrio je **Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2024. godinu** i Izveštaj (sa sedam glasova „uzdržan”) nije dobio potrebnu većinu na Odboru, o čemu je Odbor Skupštini podnio Izveštaj. Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2024. godinu je na Dnevnom redu Prve sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2025. godini, koja je počela 13. oktobra 2025. godine;

- Odbor za ljudska prava i slobode na Sedmoj sjednici, održanoj 24. aprila 2024. godine razmotrio je **Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2023. godinu**. Odbor većinom glasova nije podržao Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2023. godinu, o čemu je Skupštini podnio Izveštaj sa Predlogom zaključka.
Skupština Crne Gore 28. saziva, na Šestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2024. godini, povodom razmatranja Izveštaja o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2023. godinu, dana 31. jula 2024. godine, donijela je Zaključak da ne prihvata Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2023. godinu, koji je objavljen u "Službenom listu CG", broj 76/24.
- Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 27. saziva na 36. sjednici, održanoj 5. maja 2023. godine razmotrio je Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2021. godinu i Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2022. godinu. Predmetni izvještaji nijesu dobili potrebnu većinu na Odboru.
Imajući u vidu da Skupština Crne Gore 27. saziva nije razmotrila navedene Izveštaje, isti su usmjereni ponovo Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 28. saziva. Odbor za ljudska prava i slobode 28. saziva na Drugoj sjednici, održanoj 13. decembra 2023. godine razmotrio je **Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2021. godinu i Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2022. godinu**. Predmetni izvještaji nijesu dobili potrebnu većinu na Odboru.
Navedeni izvještaji nijesu prihvaćeni ni od strane Skupštine Crne Gore 28. saziva, prilikom glasanja na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2023. godini, dana 26. decembra 2023. godine.

***

Odbor je jednoglasno (sa osam glasova „za”) odlučio da predloži Skupštini da, povodom kontrolnog saslušanja predsjednika Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Željka Rutovića, člana Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Zorana Vujičića i članice Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Tatjane Topalović na temu: „*Odgovornost Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama zbog pasivnosti u slučajevima zloupotreba i nepostupanja po preporukama EU*”, održanog 01. oktobra 2025. godine, usvoji sledeće

ZAKLJUČKE

1. Skupština Crne Gore očekuje da će se usvajanjem novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti, usaglašenog sa pravnom tekovinom Evropske unije, a posebno sa Opštom uredbom o zaštiti ličnih podataka 2016/679 i zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji sprovode Uprava policije, državno tužilaštvo i drugi organi za sprovođenje istraga, otkrivanja ili gonjenja učinilaca krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i njihovom adekvatnom primjenom učiniti novi iskoraci ka ostvarivanju prava građana na privatnost i u praksi pokazati koliko je Crna Gora spremna da uvaži međunarodne standarde u zaštiti ličnih podataka i privatnosti građana.
Skupština izražava očekivanje da će navedeni propisi biti usvojeni do kraja 2025. godine, kao i da će nadležni organi blagovremeno preduzeti aktivnosti na usaglašavanju više od 200 drugih zakona sa novim zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

2. Skupština pozdravlja informaciju da je Nacrtom zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji je pripremio Ministarstvo unutrašnjih poslova i koji je u fazi dobijanja mišljenja od strane drugih nadležnih organa, definisan institut ovlašćenog lica za zaštitu ličnih podataka, propisani su jasniji i stroži kriterijumi za imenovanje predsjednika, članova Savjeta i direktora Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i predloženo da se, u cilju obezbjeđivanja finansijske nezavisnosti, najmanje 0,07% tekućeg budžeta države opredjeljuje za rad Agencije.
3. Skupština Crne Gore konstatuje da organi vlasti u prvostepenom postupku još uvijek ograničavaju pravo na slobodan pristup informacijama i ne pokazuju proaktivnost, a evidentna je i nedovoljna javna svijest o važnosti ovog prava, zbog čega se moraju ulagati konstantni naponi na proaktivnom objavljivanju informacija u posjedu organa vlasti kako bi se broj zahtjeva za slobodan pristup informacijama i žalbi smanjio.
Takode, potrebno je intenzivirati aktivnosti na edukaciji svih građana o važnosti ostvarivanja prava na pristup informacijama, čime se obezbjeđuje transparentnost rada, podstiče efikasnost, djelotvornost, odgovornost i afirmiše integritet i legitimnost organa vlasti.
Stoga Skupština izražava očekivanje da će se usvajanjem novog zakona o slobodnom pristupu informacijama i njegovom adekvatnom primjenom unaprijediti stanje u ovoj oblasti.
4. Skupština konstatuje da Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama svojim djelovanjem u oblasti proaktivnog objavljivanja informacija ne može biti primjer dobre prakse drugim organima. Ovo iz razloga što Agencija na svojoj internet stranici ne objavljuje ili ne ažurira brojne podatke koje bi trebalo proaktivno objaviti, kao što su spisak zaposlenih koji nije ažuriran od 2024. godine, podaci o javnim nabavkama gdje su poslednji objavljeni ugovori iz 2020. godine, podaci o pojedinačnim rješenjima Agencije poslednji put su ažurirani 2016. godine, dok nema objavljenih podataka o putnim troškovima za službena putovanja.
5. Skupština Crne Gore smatra da je u narednom periodu neophodno pojačati aktivnosti na promociji i afirmaciji prava na zaštitu podataka o ličnosti i prava na slobodan pristup informacijama, kao i da proaktivno djelovanje u oblastima zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama treba da bude prioritet u radu Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.
Takode, Skupština predlaže da se pojača nadzorna uloga Agencije, u smislu kontrole obaveznika zakona u poštovanju zakonom definisanih obaveza i da se na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja prilikom izvršenih nadzora dosledno primjenjuje kaznena politika.
6. Skupština Crne Gore je upoznata da je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama opterećena velikim brojem predmeta u drugostepenom postupku u oblasti slobodnog pristupa informacijama, ali i da raspolaže manjkom adekvatnog kadra i finansijskih sredstava.
Imajući u vidu da se nakon donošenja novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti očekuje znatno povećanje nadležnosti Agencije, Skupština ohrabruje Agenciju da preduzme dodatne aktivnosti na jačanju administrativnih kapaciteta i intenziviranju obuka službenika organa javne vlasti, radi upoznavanja sa standardima i međunarodnom praksom u ovoj oblasti, sa fokusom na Opštu uredbu o zaštiti ličnih podataka.
7. Skupština ocjenjuje neophodnim donošenje strateškog dokumenta kojim bi se definisala dugoročna vizija i jasne smjernice rada, precizan plan rješavanja zaostalih predmeta, transparentne procedure zapošljavanja i edukacije kadra, kao i uspostavljanje savremenog sistema elektronskog upravljanja dokumentima i zakonsko propisivanje odgovornosti članova Savjeta i ostalih funkcionera u Agenciji, kako bi se obezbijedio suštinski napredak u radu ove institucije.
Takode, u cilju unapređenja odnosa sa javnošću, Agenciji se preporučuje donošenje strategije za odnose sa javnošću.

8. Skupština smatra da je Savjet Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u određenim slučajevima trebao da pokaže veću angažovanost i proaktivnost u dijelu zaštite ličnih podataka, a posebno u odnosu na utvrđene probleme obrade ličnih podataka iz izvoda biračkog spiska.
Iako je ukazivano na koliziju Zakona o izboru odbornika i poslanika i Zakona o biračkom spisku, Agencija nije, u skladu sa članom 50 stav 1 tačka 11 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, dala predlog za ocjenu ustavnosti zakona kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka, niti je dala konkretne preporuke.
9. Skupština ocjenjuje da je potrebno jačati timski rad i dosledno primjenjivati principe transparentnosti i profesionalne odgovornosti kako bi se obezbijedilo da Agencija u punom kapacitetu ostvaruje svoje zakonom utvrđene nadležnosti.
10. Imajući u vidu da je ukazano na brojne probleme i izazove u radu Agencije, među kojima su: netransparentnost rada, mogućnost nedozvoljenog uticaja na odluke Savjeta Agencije, nedovoljna proaktivnost po pitanju zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama, problemi u radu Savjeta i odnosima između organa Agencije, kao i da do održavanja kontrolnog saslušanja, Skupština Crne Gore tokom mandata ovog savjeta Agencije nije prihvatila izvještaje o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2022. i 2023. godinu, Skupština predlaže radnom tijelu nadležnom za izbor i imenovanja da, shodno svojoj nadležnosti, razmotri pokretanje inicijative za postupak razrješenja predsjednika i člana Savjeta Agencije prije isteka vremena na koje su imenovani.
11. Skupština zaključuje da je neophodno da se Agencijom upravlja odgovorno, profesionalno i kvalitetno, uz jasnu viziju i proaktivan pristup kako bi se osiguralo stalno unapređenje rada ove institucije.
12. Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore će, u skladu sa članom 77 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, pratiti realizaciju ovih zaključaka Skupštine, sačiniti izvještaj i dostaviti Skupštini.

Za izvjestiteljku Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Jelenka Andrić, članica Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA
Jovan Jole Vučurović
Jovan Vučurović

